

Penlijster

Verzamelaars

Verzamelen is een gedrag dat bij een heleboel mensen nog in hun genen aanwezig is. Dit gedrag heeft zijn oorsprong waarschijnlijk in de prehistorie, toen men op jacht en verzamelen was aangewezen om te kunnen overleven. De geveulgelde uitdrukking 'Wie spaart die heeft wat' zou wel eens heel oud kunnen zijn. Zet een groep mensen bij elkaar en onder hen bevindt zich altijd wel iemand die met deze drang behept is. Ook onder vogelliefhebbers zijn veel verzamelaars. Het gros ervan houdt zich bezig met het noteren van waarnemingen in veldboekjes, waar vervolgens niets meer mee gebeurt. Een ander deel stuurt deze op naar waarnemingsrubrieken, zoals die van het Vogeljaar, Dutch Birding, SOVON of een andere organisatie, die als grootverzamelaar fungeren.

Een andere tak van verzamelen is het aflezen van ringen of halsbanden. Bij deze vorm hebben twee partijen baat, de aflezer die, als hij fanatiek is, stapels terugmeldingen krijgt met onder andere de herkomst van de geringde vogel en de onderzoeker. Frank is zo'n gedreven figuur, die het aflezen tot een ware kunst heeft verheven. Hij ziet kans om zelfs van een minuscule ringetje van nog geen 3 mm groot zowel de letter- en cijfercombinatie, als de naam en het adres van het ringstation te achterhalen. Zijn verzameling van terugmeldingen moet zo langzamerhand indrukwekkend zijn.

Er zijn ook vogelaars die een collectie hebben aangelegd van vogelpostzegels. Jaap was een van die collectioneers en hij nam geen genoegen met gestempelde zegels. Alles moest postfris, ofwel ongebruikt zijn. Om bij te blijven had hij een abonnement genomen op alle zegels met vogelafbeeldingen die werden uitgebracht. Hij verzuchtte wel eens dat zijn verzameldrift wel heel begroterlijk was; deze kostte hem indertijd vele honderden guldens per jaar. Er is zelfs een vereniging voor verzamelaars van zegels met speciale afbeeldingen: De beeldfilatelist. Een verloskundige, overigens geen vogelaarster, had een heel toepasselijke hobby. Zij stroopte stad en land af op zoek - om met Van Kooten te spreken - naar memorabilia van Ooievaars. Haar eerste stuk kreeg zij toen zij haar aantekening

haalde met het daarbij behorende speldje met een Ooievaar!

Een tijd lang is ook het vergaren van avifauna's populair geweest, maar sinds het verschijnen van de voortreffelijke broedvogelatlas-
sen van SOVON is daar de klad in gekomen. Hoewel het in bezit hebben van delen van vogels bij de Flora- en faunawet verboden is, mag het aanleggen van een verzameling vogelschedels zich nog altijd in een grote populariteit verheugen. De schedelverzamelaars (cranologen) moeten er wel wat voor over hebben voordat een vogelkop met veren er nog aan de metamorfose heeft ondergaan naar een fraai wit gebleekt schedeltje. Er zijn er die het in een mierennest leggen; na enige tijd hebben die beestjes het volledig schoon gegeten. Een enkeling verkiest het om de natuur zijn werk te laten doen door de kop in een bak met water te leggen en het vlees er af te laten rotten. Hans houdt het tot ongenoegen van zijn vrouw dicht bij huis. Petroleumstelletje in de schuur, voorzichtig laten pruttelen, na afloop onderdompelen in waterstofperoxide om te bleken en de klus is volbracht. Het resultaat mag er, ongeacht de methode, bij allen zijn: de uiteenlopende bouw en snavelvormen komen goed tot hun recht. Verenverzamelaars zijn er ook. Zij hebben het wat gemakkelijker. Vogels ruïen of worden slachtoffer van een predator die de veren laat liggen. Het is een kwestie van goed zoeken en voor determinatie kunnen ze terecht op verensites op Internet en te rade gaan in gespecialiseerde publicaties. Hun plumarium (verenverzameling) komt vaak van pas bij prooidierenonderzoek.

De lijst van mensen die zich bezighouden met het verzamelen van iets wat met vogels te maken heeft kan moeiteloos uitgebreid worden. De hobbyisten met een eiercollectie en de vroegere verzamelaars met het geweer bijvoorbeeld zijn nog niet eens aan bod gekomen. En....de bovenstaande tekst is ook weer een verzameling.

